

Утвърдил: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	П	0	2	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

ПСИХОЛОГИЯ

Бакалавърска програма: (код и наименование)

Ф	Ф	П	0	2	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3		
---	---	--	--

(код и наименование) Джендърна психология

Преподавател: доц. д-р Николай Димитров

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Доклад/презентация	20
	Курсов учебен проект	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	10
Обща извънаудиторна заетост		60
ОБЩА ЗАЕТОСТ		90
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		2
ОБЩО ЕКСТ		3

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Тест	100

Анотация на учебната дисциплина:

Предложеният курс предоставя обзор, както на развитието на т.нар. „джендър“ изследвания, така и на генералните теми за ключовите концепти, свързани с биологичния пол, социалния пол и сексуалността. Настоящата дисциплина цели да въведе, изследва и обясни връзките между идентичността и репрезентацията на пола, основно в прякото междуличностно взаимодействие. Макар на български да се

предават трудно с една дума, в съвременната психология и в социалните науки все повече се възприема схващането за разликата между „биологичния пол“ и „социалния пол“. И докато първият се свързва с биологичните и физиологични характеристики, които определят индивида като „мъж“ или „жена“, то вторият – социалният пол – се отнася до социално установените роли, поведения, дейности и характеристики, които в дадено общество се считат за присъщи на мъжете или съответно на жените. Отделя се място и за теми, свързани със сексуалната ориентация, разминаването между биологичен и социален пол и свързаната с това тема за психичното здраве на индивидите и други.

Доколкото биологично полово обусловените характеристики на индивида не се влияят от социалния контекст, социално-половите му характеристиките се различават в различните типове общества. Това е набор от поведенчески норми и роли („мъжки“ и/или „женски“), които човек придобива в процеса на социализация. За разлика от биологичния пол, социалните полови роли са зависими от културата и ценностната система, в която бива възпитаван даден индивид. Те се „научават“ в семейството, в училище, на работното място; предават се чрез медиите, книгите, киното, институциите, законите.

Предварителни изисквания:

Няма.

Очаквани резултати:

Предложеният курс разглежда теми, чрез които да се „запълнят разминаванията“ в познанието за мъжете и жените, в промяната на схващанията за пола, като комплексен, многостранен въпрос. Промяната в гледните точки през последните десетилетия осмислят фокуса върху ключовите концепции, които формират изследванията на социалния пол. Идеите, споровете и теориите са представени разнопосочно, дават се ясни дефиниции и обяснения за всеки концепт по разбираем начин, без да се пренебрегва детайлността и комплексността на материята. Очаква се студентите да се фокусират върху познанието и да развият способности да работят с вещина в области, свързани с изследователска и приложна практика, касаеща биологичния и сексуалния пол и психичното здраве на индивида.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Пол, полова роля и сексуалност. Социалнопсихологическа перспектива.	2
2.	Медийната комуникация като централен елемент на модерността. Послания, свързани с пола и сексуалността в съвременните медии.	2
3.	Мъжът и жената в списанията, киното и телевизията в миналото. Полът в рекламата.	2
4.	Алтернативната сексуалност в телевизията. Другите „други“. Куиър-филмите.	2
5.	Мъжките списания и съвременната мъжка идентичност.	2
6.	Женските списания и съвременната женственост. Идеалът за	2

	женското тяло днес.	
7.	Лайфстайл. Рекламата и „технологията на Аза“.	2
8.	Ролеви модели на поп-културата.	2
9.	Мъжът и жената, като пълни противоположности. Новият сексизъм и страхът от интимността.	2
10.	Куиър-теорията. Физиологичен и психичен пол. Полът, като пърформънс.	2
11.	Труд. Полови и джендърни различия.	2
12.	Психично здраве – полови и джендърни различия.	2
13.	Секс и сексуалност – полови, джендърни и сексуални различия.	2
14.	Ейджизъм и проблеми на стареенето – полови и джендърни различия.	2
15.	Интернет и употребата на глобалната мрежа – полови и джендърни различия.	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Пол, полова роля и сексуалност. Социалнопсихологическа перспектива.
2.	Медийната комуникация като централен елемент на модерността. Послания, свързани с пола и сексуалността в съвременните медии.
3.	Мъжът и жената в списанията, киното и телевизията в миналото. Полът в рекламата.
4.	Алтернативната сексуалност в телевизията. Другите „други“. Куиър-филмите.
5.	Мъжките списания и съвременната мъжка идентичност.
6.	Женските списания и съвременната женственост. Идеалът за женското тяло днес.
7.	Лайфстайл. Рекламата и „технологията на Аза“.
8.	Ролеви модели на поп-културата.
9.	Мъжът и жената, като пълни противоположности. Новият сексизъм и страхът от интимността.
10.	Куиър-теорията. Физиологичен и психичен пол. Полът, като пърформънс.
11.	Труд. Полови и джендърни различия.
12.	Психично здраве – полови и джендърни различия.
13.	Секс и сексуалност – полови, джендърни и сексуални различия.
14.	Ейджизъм и проблеми на стареенето – полови и джендърни различия.
15.	Интернет и употребата на глобалната мрежа – полови и джендърни различия.

Библиография

Основна:

1. Димитров Н. (2017). Социалните анклавни на съвременността. Гей пространства. Социални и сексуални ареали на ЛГБТ-общността в България, УИ „Св. Кл. Охридски“
2. Arthurs J. (2004), Television and Sexuality. Regulation and the Politics of Taste, Open University Press
3. Gauntlett D. (2002), Media, Gender and Identity: An Introduction, Routledge, NY

4. Gauntlett D. & A. Hill (1999), TV Living. Television, culture and everyday life, Routledge, NY
5. O'Brien J. et al. (2009), Encyclopedia of Gender and Society, Vol. 1&2, London, SAGE
6. Pilcher J and I. Whelehan (2004), 50 Key Concepts in Gender Studies. London, SAGE

Допълнителна:

1. Hill A. (2005), Reality TV. Audiences and Popular Factual Television, Routledge, NY
2. Cherry C. (2008), Reality TV and Interpersonal Relationship Perceptions, University of Missouri-Columbia
3. Deery J. (2004), Reality TV as Advetainment, Popular Communication, 2(1), 1-20
4. Horsley R. (2005), Men's Lifestyle Magazines and the Construction of Male Identity, The University of Leeds Institute of Communications Studies
5. Koskela H. (2004), Webcams, TV Shows and Mobile phones: Empowering Exhibitionism, Surveillance & Society, CCTV Special (eds. Norris, McCahill and Wood) 2(2/3): 199-215
6. Reiss S. & J. Wiltz (2004), Why People Watch Reality TV, Media Psychology, 6, 363-378

Дата:
13.04.2019

Съставил:
доц. д-р Н. Димитров